

MEGERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL:
SOPRON.
Müller P.-u. 1. Tel.: 175

LEVÉLCIM:
SOPRON I.
POSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI, TARSADALMI ES SPORT-HETILAP

HÉTFŐ 1944. április 24.

Előfizetési árak:

NÉMETORSZÁGBAN

Egész évre RM 12.—

Fél évre . . . 6.—

Negyed évre . . . 3.—

A Prut és a Dnyeszter felső szakaszán a támadó magyar és német csapatok fontos célpontokat értek el

A keleteurópai hadszíntérről érkező legújabb jelentések arra vallanak, hogy tovább tart az a nagy átcsoportosítás, amelyet mindkét hadviselő fél megkezdett pár nappal ezelőtt és amelyről jelentéseink már ismételtelen beszámoltak. Az újonnan kifejldött harcok aránylag kisterjedelműek és távolról sem olyan hevesek, mint a legutóbbi hetekben. Tovább tart még a krími nagy csata, amelynek során a német és szövetséges csapa-

tók Szebasztopol előtt hatalmas légierő támogatásával eredményesen védelmezik állásaikat. A másik, jelentékenyebb küzdelem a Dnyeszter alsó szakaszánál folyik, ahol a német csapatok ugyancsak teljes elhárító sikert értek el.

A magyar honvédsereg eredményes harcairól számol be a honvégezerkar főnöke, ugyanakkor a vezéri főhadiszállás hivatalos jelentése is. A Delatyn és Sztanis-

lau között előretörő honvéd páncélos lövészek tovább visszazsorították a bolsevistákat és német kötelékekkel együtt küzdve, fontos támadási pontokat értek el. A harcok során további hat nehéz orosz harcikocsit megsemmisítettünk. Az eddig elszigetelten támadó harci csoportok szárnyai már felvették egymással az érintkezést, így egységes magyar arcvonal alakult ki Kolomea térségében.

ja megélni azt, hogy Franciaországban felszabadítása után diktátor uralkodjon. A bizottság elismerésének a megtagadása nagy hiba volt. Ha Anglia és Amerika megkísérelné a bizottságot elmozdítani, úgy az csak arra vezetne, hogy de Gaulle jobban ülne nyeregben, mint valaha."

A 22.000 lakosságot számláló Matera délolaszországi községben, mint ahogy római lapok jelentik, a vörös rémuralom vezetői ez év januárja óta lakoságnak egyharmad részét lemészárolták. Ebben az időben egy bolsevista polgármester vette kezébe a község igazgatását és legelső teendője az volt, hogy letartóztatta a község kereskedőit, orvosait, ügyvédait stb. s kivégeztette őket. Végül letartóztatták az összes papokat és bezáratták az összes templomokat. A polgármester vörös testőrséget állított fel, amely nagy lelkesedéssel fogadta, midőn Bariból, ahová letartóztatása után Badoglio vitette, de Frank szovjetképviselő közbelépése után ismét visszatérhetett. A vizsgálat megállapította, hogy a községnek kerek egyharmad részét tényleg kiirtották a vörös meghatalmazottak.

Ultimátumnak tekinti Németország a török áruszállítás beszüntetését?

Ankarából jelentik: A török külügyminiszter közölte, hogy bizonyos áruszállítást megszüntet Németország egyes szövetségeivel is.

Berlinből jelentik: A Wilhelm-

strassen még hivatalosan nem foglalnak állást a török külügyminiszternek az áruszállítás megszüntetésével kapcsolatosan tett bejelentésével.

Hangsúlyozzák azonban, hogy Németország az árucserére vonatkozóan szerződésben áll Törökországgal és annak megszegését ultimátum jellegűnek is lehet tekinteni.

Politikai érdekességek a világból

A „Messaggero” a birodalmi külügyminiszter kijelentéseit Romániával kapcsolatban „Románia védelme egyuttal Európa védelme is” cím alatt foglalja össze. Rámutat Molotov alattomos kísérletére, hogy a románokat csábító szavakkal lekenyerezze. Eppen Románia van abban a helyzetben, hogy ezekről a kecsketésekről véleményt alkothat magának, írja a római lap, minthogy Besszarabiá megszállása idején elég tapasztalatot szereztek már.

A „Popolo di Roma” ugyanolyan értelemben foglal állást Ribbentrop kijelentéseivel kapcsolatban, s rámutat arra, hogy a német hadsereg vállalva fogja elzárni a bolsevisták elől az utat a Balkán felé.

Az angol-amerikai Bukarest elleni bombatámadások célja az volt, hogy a lakosságot megfélemlítsék. Ezeket a megállapításokat teszi Dr. Ilie Redulescu a „Porunca Vremii” c. lapban, szemben azokkal az angol-amerikai állításokkal, hogy e támadással megkönnyítik a bolsevisták előrenyomulását.

Az „Español” legutolsó számában „Sztalin törekvései a Földközi-tengeren” cím alatt figyelemre méltó cikket közöl. A szerző rövid

visszapillantást adott az orosz imperializmus történelméből és arra a megállapításra jutott, hogy Moszkva mai céljai ugyanazok, mint Nagy Péter, II. Katalin vagy I. Pál idején voltak. Sztalin, hogy Földközi-tenger-terveit megvalósíthassa, hatalmieszközök helyett a diplomáciát helyezte előtérbe és a fontosabb központokba legjobb ügynökeit helyezte el. Így került Malsky Teheránba, Litwinow Kairóba, Bogomolow Algierba. További propagandaközpontokat létesített az arab országokban, ösztöndíjakat alapított a közel-keleti országok egyetemei részére és legutóbb elismerte a Badoglio-kormányt, anélkül, hogy szövetségeseit előzőleg értesítette volna. Végül megparancsolta, hogy a kommunista párt együttműködjön a Badoglio-kormánnyal. Szuеzi-csatorna társaság részvények vásárlásával ott is befolyást gyakorolhat majd a jövőben.

Hull külügyminiszternek a fajpolitikáról elhangzott beszédével foglalkozva a „New York Post” vezércikkében a következő megjegyzést fűzte hozzá: Hull vasárnapi beszédében világos és összefoglaló nyilatkozatot szeretnénk volna hallani. Tudni szeretnénk volna, hogy nemzetünk hogy is áll ebben a

harcban, mi a célunk és miért harcolunk? Erre azonban nem kaptunk feleletet. Mostani beszédét is ugyanabban a bizonytalan és elővigyázatos hangnemben mondotta el, mint az előbbi. Beszéde után semmivel sem lettünk okosabbak.

Giraud tábornok erőshangú levélben szemrehányást tett de Gaullenak, hogy vétett a francia köztársaság törvényei ellen, mint hogy az ő (Giraud) állását, mint a francia csapatok főparancsnokát megszüntette. „Nem lépek vissza, s nem fogadom el tiszteletbeli állást, melyet felajánlott.”

De Gaulle tábornok — teszi hozzá a Reuter — a francia felszabadító bizottság nevében rendeletet adott ki, melyben Giraud tábornokot a francia hadsereg főfelügyelőjévé nevezte ki. A rendelet kimondja, hogy Giraud tábornok a kormány katonai tanácsadója, s a csapatmozdulatok szervezésének általános kérdéseiben ő adhat csak tanácsot.

Giraudnak a francia hadsereg főparancsnokává történt kinevezésével kapcsolatban a „News Chronicle” a következő megjegyzést fűzi hozzá: „De Gaulle tényleg teljhatalmat gyakorol. A brit és amerikai demokrácia nem akar-

A vezérkarifőnöki állás, melyet Bethouard tábornok foglalt el, új állás és kedden szervezték meg. Erre az állásra szemelték ki még a múlt héten Giraud tábornokot. A francia felszabadító bizottság elhatározta, hogy 48 órát várnak Giraud tábornok válaszára, elfogadja-e a hadsereg főfelügyelői állást vagy sem. De kevés a valószínűsége annak, hogy elhatározását megváltoztatná.

Mint a Kanári-szigetekről jelentik, számtalan dohánycsoomagban, melyek Kubából Spanyolországba kerültek, bolsevista röplapokat találtak, melyekben a kommunista párt számára korteskedtek. Többek között hangulatot csináltak Sztalin számára.

A „leader” című angol heti folyóiratban Rannen Swaffer óva int a közönséget Malsky életrajzának olvasásától. George Bilainkin a szerzője a könyvnek és Angliában jelent meg a mű. Ez az életrajz olyan tényeket tartalmaz, melyek annyira befolyásolnák az angol embert, hogy hosszú ideig nem lenne semilyen kormánynak, államférfiúnak és semilyen újságnak. Csaknem minden oldal szörnű leleplezést tartalmaz. Bilainkin a tragikus hibák hosszú sorát tárja elé, melyek ezt a háborút

előidézték. Csak kevés vezetőférfiut nem ostromoz az író, közülük Bernhard Shaw-t sem, aki kezdet-től fogva a Lenin-forradalom híve volt.

Uj, félreérthetetlen jelenségről számol be a kommunista pártnak Nápolyban megjelenő „L'Avanti” című lapja, Délolaszország bolsevizálásának tovafejtéséről. A Vezuvváros tanácsának legutolsó ülésén Nápolyban kommunista polgármestere arról érteftette a pártkiküldötteket, hogy a városi tanács összeállítását meg kell változtatni. A kommunisták eddig 45 százalékban voltak képviselve a tanácsban. Reale polgármester közölte, hogy a „népakarat” igazságának megfelelően a városi tanácsban a kommunista párt 75 százalékban kell, hogy képviselve legyen. A többi pártok ez ellen nem emeltek óvat. Reale polgármester azután kijelentette, hogy a városi közigazgatás tisztviselőkarát is a kommunista párt embereivel kell „meglazítani”.

A légvédelmi tüzéség dícsérete

A Magyar Távirati Iroda je-lenti:

Az angol-szász légierő április 3-a óta sűrű egymásutánban több nap-pali és éjjeli terrortámadást haj-tott végre Magyarországra ellen, fő-leg budapesti és győri ipartelepe-ket támadva. A bombázások közül a legerősebb az április 13-án a déli órákban lezajlott „nagy-támadás” volt. Ennek a támadásnak a során a magyar és német vadászvédelem, valamint a magyar és német lég-védelem 27 ellenséges gépet — legnagyobbbrészt négy motoros bombázót — semmisített meg.

Az elhárítás oroszánrésze a lég-védelmi tüzéseket illeti, ugyanis a 27 ellenséges gépet túlnyomórészt a légvédelmi tüzéség lötte le. Ez a szám ismételtén azt bizonyítja, hogy a magyar életre, vagyokra és javakra örködő légvédelmi tü-zérség a légvédelmi vadászpilóták bajtársakkal egyetemben, híven teljesítette kötelességét. A légvé-delmi tüzéség a jövőben is min-den körülmények között helyet fog állni és fegyvereivel a legke-ményebben visszautve védi Ma-gyarországot az ellene támadó ter-rorrepülők kegyetlenségeitől.

A légvédelmi tüzerek eredmé-nyes munkája a nyugalom és biz-tonság záloga és tanubizonyosága annak, hogy az elhárítás e névte-len hősei a legvadabb bombázá-sokban is keményen állnak a vár-tán, a légvédelmi lövegek mellett harcolva Magyarországot és Európa végső győzelméért.

Azokról a módszerekről, me-lyekkel Badoglio tábornagy az olasz nép költségén meggazdago-dott a „Popolo di Alessandra” egyik cikke ad felvilágosítást. — 1938 egyik napján, — írja a lap —, úgy találta a tábornagy, hogy nem-zete házbirtokkal tartozik neki. A milliárdok, melyeket az abesszin hadjárat gyümölcsésként aratott le, nem voltak elégségesek. Ami e római hadvezéreknek jó volt, úgy vélte, az öneki kevés. Minthogy ön-ként jelentkező nem akadt, aki házat ajándékozna neki, bizottsá-got alakított, melynek tagjai sorá-ban ott voltak nagybátyjai Novel-lone, Valenzano s Porcellana, kik egyúttal nagy részvénytársaságok-nál befolyásos tanácsadók is vol-tak. A rokonok a „Badoglio tábor-nagy részére birtokot ajándékozó bizottság” nevében felhívtak tet-tek közzé, mely a következően hangzott: „Mindenki, akinek be-csülete van, adakozzon, hogy a nemzet legnemesebb fiának házat lehessen venni, ahol életfáradal-mait kipihenhetné!” Volt egy ta-karékpénztár, mely 100.000 lírát jegyzett. Dacára a fenytéseknek, nem volt senki, aki saját zsbébe nyult volna. A 100.000 líra közben nem is volt elég a rég kiválasztott villa megvételére. Az Asti tarto-mányban lévő Marzanotte-ban az olasz Gyermeksegély egyesület egyik jóakarójától egy fényesen berendezett villát örökölt s ezt a villát a „Badoglio-bizottság” erő-szakos módon 300.000 líráért akar-ta megszerezni, dacára, hogy a villa több millió líra értékének is megfelelt. E cél eléréséhez maga Viktor Emánuel is fáradozott. Köz-bejárt a Gyermeksegély-akciónál, csak azért, hogy öneki ne kelljen adakoznia. Végül a tartomány minden lakóját arra akarták rábí-rni, hogy legalább egy lírát adakoz-zon. A tábornagy iránti közszere-tet akkór mutatkozott, hogy négy hét alatt csak 7 líra gyűlt össze. Minthogy, egy az olasz iskolákban folyt akció is eredménytelen ma-radt, a bizottság, mely az Addis Abeba-i hercegnek annyit köszö-nhetett, a hiányzó 200.000 lírát hoz-záadta és a villát, mint a „Haza ajándékát” nagy ünnepség ke-re-tében, melyet természetesen szin-tén a közönség pénzéből rendez-tek, átadták Badoglionak. E ház-szerzés története, zárja cikkét a lap, a tartomány minden iskolá-sgyermeke előtt ismeretes.

Renzetti, a stockholmi olasz kö-vet, 1943. július 25-én Badoglio pártjához szegődött. Ezzel a lép-sével kétségtelenül nagy előnyt re-mélt. De a fizetség ezért az áru-lásért, mint ahogy a stockholmi „Aftontidningen” jelenti, elma-

radt. A továbbiakban azt írja a lap hogy a Badoglioért rajongó Renzetti szükségesnek találta, a Svájci Ker. Banktól 200.000 svájci koronáról szóló kölcsönt felvenni. Minthogy a Svájci Ker. Bank nem volt hajlandó a Badoglio-párti kö-vetnek, akinek nem sikerült a stockholmi angol követségen ke-resztül sem pénzt kapnia Badoglio-tól, minden biztosíték nélkül az összeget folyósítani, Renzetti sie-tett az olasz kincstár tulajdonában levő követségi épület telkét zálo-gul felajánlani. A svéd lap gúnyos megjegyzéssel ír a Badoglio-diplo-mata pénzzavaráról.

Egy szovjet lobogó alatt járó ha-jo 750, 5—15 éves korban levő olasz gyermekkel — a fedélzetén, melyeket Iránon keresztül a Szov-jet-Unióba kellett volna szállítani, római jelentés szerint Port Said előtt a Szuzei-csatorna megvéde-sére lerakott egyik angol aknára futott és elsüllyedt. Hogy a gy-e-rekek közül mennyi pusztult el, az eddig még nem ismeretes.

Hitler vezér és kancellár Schulz ezredesnek kiváló érdemeiért és katonai képességeiért a tölgyfa-lombhoz a briliánsokat a kardok-kal adományozta. Erődes katonai pályát futott be, hiszen egy év leforgása alatt őrnagyból vezérör-nagy lett.

A rémuralom, mely Moszkva utasítására a földközi-tengeri or-szágokban nagy igyekezettel te-vékenykedik, mind inkább tova-terjed. Így az „United Press” az észak-afrikai francia tisztek között végbemenő „tisztagatásiakció”-ról közöl eseteket, melyek arra enged-nek következtetni, hogy ezret rész-ben elbocsátották, részben nyom-talanul eltűnt, részben fogságba vetettek. Letroquer, a hadsereg és

a légierők biztosa kijelentette, hogy nem kevesebb mint 1100 ha-seregbeli és légierőbeli tisztet ve-gy üldözésbe Vichy-hez való állítá-gos kapcsolataik miatt. Laquinot, a tengerészet biztosa hasonló je-lentésben nem mond konkrét számadatot, hanem megállapítja, hogy a „tengerésztisztek több mint a fele ellen, köztük magasrangúak ellen is megindították az eljárás-t. Laquinot kijelentette: „Taktikám volt, erősen lecsapni, hogy a flottát megtisztíthassuk.” Es ügylátszik, ő odaadta magát annak az örüllés-nek, hogy tulajdonképpeni meg-bizóitól külön elismerést is kérde-meljen. Helyette azonban nem fog sokáig tartani s Moszkva újabb kö-veteléseket fog a Gaullistáknak be-jelenteni.

E pillanatban Badoglio Olaszor-szága az, amely iránt a szovjet elé-gedetlen. Eppen egy szovjet lap veti szemére ennek az árulónak, hogy hat hónap alatt úgyiszlán semmit sem tett. Követeli, hogy a „Moszkvai konferencián megállá-pított egyezmények értelmében az Olaszországgal szembeni báná-s-mód energikus alkalmazást nyer-jen. Ezzel Wyschinszky-nek, a volt államügyésznek, aki máris el-nököl a szövetségeselek „Olaszbizott-ságában”, előkészítsék a talajt nyilvánvaló közeli akciókra. Ezt az akcióit Moszkva szükségesnek tartja, hogy mint a lap követeli, „a nemrég Nápolyban megalakult felszabadító bizottság képviselői-nek az olasz politikai életben na-gyobb befolyást biztosítsanak”. Mint ahogy Lengyelország részére hasonló „felszabadító bizottság” előkészületei közben a Szovjet erő-sen támadja a Londonba menekült lengyeleket, éppenúgy akarja Moszkva Badoglio Olaszországban a kommunisták befolyását lehető-leg gyorsan és alaposan kiterjesz-teni.

Cseh támadás Kárpátalja ellen

A londoni cseh-szlovák emigráns kormány újja-építésügyi minisztere kormánya nevében vasárnapra virradó éj-szakán rádióbeszédben utasítá-sokat adott a „csehszlovákiai nem-zeti bizottságoknak”. Az utasítá-sokból kiderül, hogy az emigráns kormány-nyílt harcra akarja in-dítani a volt csehszlovák államte-rületen élő népeket. Elrendeli a helyi bizottságok, a körzeti és tar-tományi nemzeti bizottságok meg-szervezését. Bennünket magyaroka-t az utasítások e pontja külö-nösképpen azért kell, hogy érde-keljen, mert e bizottságokat nem csupán Csehszlovákia, Morvaország

és Szlovákia területén, de a Kár-pátalján is fel akarják állítani. E szervezetek feladata lenne az ipa-ri és mezőgazdasági termelés rend-jének fenntartása, a termények külföldre való szállításának meg-akadályozása, a katonai egységek megszervezése. E bizottságokat a csehszlovák törvények és rende-letek alapján akarják vezetni a londoni kormány irányításának megfelelően. A csehszlovák emigráns kormány egyik vezető tag-jának e rádióbeszéde nyílt és bur-kolatlan támadás Magyarországra ellen is, miután e földalatti szer-vezkedést Kárpátaljára is ki akar-já terjesztetni. Magyar-résről erre a válasz csak egy lehet: éber fi-gyelem és szükség esetén elszánt ere-ly. Az ország belső törvényes rendjének és jogállamának meg-zavarását semmi körülmények között sem engedhetjük meg. Egyébként is lelkiismeretlenség-nek tartjuk, hogy biztonságos, tá-voli helyen intézkedő egyének népeknek ilyen kockázatos és vég-zetes uszító tanácsokat adnak.

1944 ápr. 26 május 1-ig szerda-hétfo

Ifjuság . . . üde . . . bájos . . . mulatságos

Főszereplők: Sennyei Vera, Kertay Lili, Rácz Vall, Bihari József, Puskás Tibor, Halász Géza, Sós Lajos és Mihályty B.

a soproni Elite-Mozgóban

Majális

A kommunista párt és a vallás

A háromhatalmi egyezmény tokiói technikai bizottsági ülésével kapcsolatban a „Mainichi” című újság utal arra, a szerepre, melyet Mussolini új Olaszországa mindinkább játszik. „Csodálattal látjuk — írja a lap — azt a mindinkább szembetűnő különbséget, mely a Duce újjászülött Olaszországa és az Appeninfélsziget Angol-Amerikaiaktól megszállott része között fennáll.

Egy ír katolikus újság, az „Irish Catholic” egy ír kommunisták által terjesztett röplapot közöl, mely többek között ezeket írja: „A kommunista párt a vallással szemben nem lehet semleges magatartású s ezért tervszerű istentelen propagandát kell folytatnia. Ezzel kapcsolatban előfordulhat, hogy néha a kommunista párt tagjai zavarják ezt a propagandát, miért is az ilyen tagokat az ügy érdekében ki kell zárni, tekintve, hogy a kommunista pártban csak igazi kommunisták számára van hely.” Ez újból bebizonyítja, hogy a Kommunintern állítólagos feloszlása és a bolsevizmus istentelenségének tagadása pusztán színlelés és blöff.

Alexander Clifford a Daily Mail amerikai levelezője egy külön cikkben megkísérli leírni az angol-szász katonák érzéseit a közeledő invázióval kapcsolatban.

— Az agya egészen másképpen reagál a különös szorongás foglalatára. Olyan színpadi láz féle, mely megakadályozza, hogy teljesen koncentrálna magát valamire. Mindegyik igyekszik igazi érzelmeit mások előtt elrejtetni és az egész legénység a szorongás és feszültség oly légkörében él, mely a legkézzel fogható hallatára is explozív lehet. A várás utolsó nyugodt percei egyúttal a legborzasztóbbak is. Tehetetlennek érzik magukat a partraszálló csónakokban s védtelennek az ellenséges ágyú és bombatűzzel szemben.

A New-York Times egyik számában a következőkről ír: „Nemrég huszonegy vagy huszonnégy köztársaságpartti képviselő jelent meg Hull irodájában. Egy levelekre kértek választ, melyet Hull-hoz intéztek s melyben megkérdezték, hogy miért hallgat mindig oly rejtélyesen, ha a parlamentben az USA külpolitika konkrét állásáról van szó. Két és fél óra tanácskozás után zavartan és megdöbbentve távoztak. Egyikük, Robert Hale kijelentette: Hull szívélyes és udvarias volt, de avval a benyomással távoztam, amellyel jöttem, az USA-nak nincs külpolitikai irány. Hull idegesen és izgatottan ellenségeiről panaszkodott, kik őt sajtóban és rádióban állandóan támadják. Az USA külpolitikáról szólva a következő két dolgot szögezte le: 1. Semmit sem szabad mondani és cselekedni, mi a háború továbbfolytatását zavaró akadályozná. 2. Mindent meg kell tenni Oroszország megnyugtatására. Ez utóbbi aggodalom azt a kérdést keltette fel bennem, hogy vajon az USA csak akkor nyeri el Oroszország tiszteletét és közreműködését, ha minden esetben enged Sztalinnak?”

A Reuter jelenti Nápolyból, hogy a Dél-Olaszországi szárazföld biztosa, Mac Caffray amerikai tengerész ezredes azon a véleményen van, hogy a jelenlegi olasz kormány még huszonnégy óráig sem élne szövetséges támogatás nélkül. Szó szerint folytatta: „Tudatam lakossága egyszerűen nem hajlandó egy ilyen kormányval együttműködni. A fasizmus újraéledt és az olasz kormány oly embereket állított újból szolgálatába, kiket mi közönséges gonosztevőkként deportálnánk.”

A bolgár kormánylap „Vreme” vezércikkben foglalkozik a Bulgária ellen indított angol-szász ideg- és terrorháborúval. Mint eddig, úgy ezután sem fogja Bulgáriát az idegháború vagy terror legyőzni. Bulgária megállja a sarat, mert egyrészt idegei megedződtek az eddigi küzdelemben, másrészt tudja, hogy hosszú időre ez lesz

az utolsó megpróbáltatás, harmadszor pedig tudatában van, hogy nemzeti céljait csak ezen az úton érheti el. A Bulgárok nem fogják elveszíteni idegeiket. Ha valaki elvesztette idegeit, úgy ez csak az angol-szászokra vonatkozhat, mert ha teljesen értelmetlenül tömeggyilkosokká züllöttek, úgy ez csak annak jele, hogy nem urai többé idegüknek.

A Stockholm Tídnigen cikket ír a légiháborúról és műtörténelmi emlékekről. „A műtörténelmi emlékeknek az angolok és amerikaiak által való bombázása joggal nevezhető borzalmas vandalizmusnak, mely valószínűleg még egy ideig tartani fog. A vandalizmus azonban nem is megfelelő kifejezés a kulturális értékek tömeges és tervszerű pusztításával kapcsolatban. Amit a vandálok és hunok ezeken tettek, az elhomályosul amellet, ami most folyik a civilizált világ kelles közepén

Műemlékek, melyek évszázadokon át álltak és minden háború ellenére elkerülték a pusztítást, most rombadőlnek. Ezt pedig az a nép végzi, mely fenn hirdeti magáról, hogy a barbarizmus ellen száll síkra.”

A Reuter jelenti New-Yorkból: a Daily Mirror a Carta elküldésével címmel cikket közöl, melyben figyelemre méltók a következő mondatok: „A kötszínűségnek és kétértelműségnek soha még mesteribb példáját nem látta az amerikai nép, mint Hull legutóbbi beszédében, melyről pedig Washington úgy nyilatkozott, hogy ez az amerikai külpolitika tisztázása lett volna. Tisztázni azonban nem tisztázódott semmi, hanem ellenkezőleg minden még homályosabb lett. Ez különösen az Atlantici-Carta vonatkozás. Sztalin pont-ról pontra hatálytalanította a Cartát s a valóságban ő az angol és amerikai külpolitika diktátora. Megszégyenítő, hogy ezt a világ két legnagyobb és legszembetűnőbb demokráciájáról kell elmondani, de ez valóság.”

A halálmadár

Eszembe jutott, hogy most van a szellemek és boszorkányjárások órája és a kísértetjárások mozgósításának a napja, ideje...

A paraszakra vetett fűtőkék ekkor kaptak lángra, égtek lobogó lánggal. De ekkor — mintegy parancsszóra — a kútágas tetején nesztelenül megszállt egy nagy bagolyformájú madár.

Borzongás fogott el a látványra! Öreg gazdámól hallottam, aki éppen a konyhában aludt, hogy ilyen a halálmadár. Amely jót soha, de legtöbbször halált hoz oda, ahol megjelenik. Pár pillanatig mereven állt, nagy szemével a tüzet figyelte. Azután kísérteties hangon belekurjantott az éjszakába. Hangja messze visszhangzott az éjszakában. Ezután ismét merev állásba helyezkedett, pár pillanat múlva azután elröppent, oly nesztelenül, mint egy árnyék és szállt a falu temetője felé.

Öreg gazdám is felébredt az éles huhogásra. Ugye, a halálmadár járt itt? — kérdezte. — Megéreztem! Azután meg hallottam is a hangját. Engem kerest! Azért járt itt, hogy megjelentse, már közeleg számomra a vég. Megnyugodva azután a szür zsebébe nyúlt és előkereste a rózsafüzért és buzgón imádkozni kezdte az öröndetes olvasót, felajánlva boldog kimulását.

Ettől a naptól kezdve szótalan, hallgatag lett a gazdám, — folytatta beszédét az öreg Márton. Később a halálra. Két hét múlva felmondta a szolgálatot és engem

ajánlott örökösnek és beköltözött a faluba. Még egy-két nap tett-vett, azután ágyba feküdt. Majd hivatla a főtisztelendő urat, meggyönt és a másvilági útra elkészült. Utána három napra meghalt... Temetésére a környék minden pásztor-nép-sége megjött. Mert hát ő volt ugyanis a pásztorok „vice” főnöke. Illendő halotti toron emlékeztünk meg róla, ahol megemlékeztem arról is, hogy a „halálmadár” idejében megjelentette, hogy jön érte a nagy kaszás. Megilletődéssel hallgatta az esetet az egész cseh-beli pásztor-nép.

Az öreg Márton, aki elbeszélte ezt a történetet, nem ismerte és nem tudta, hogy a bagolyfélék előszeretettel keresik fel az éjszakában fellelhető fényeket és ki-ké a maga módján hallja a hangját ilyenkor.

Az öreg Márton is megtért már a bárányfelhős legelők honába. Ott már nem a fűhasások tüze világítja meg a karámat, hanem a hadakútjának csillagai fénylenek a bárányfelhők felett. De a sírjába is magával vitte és szent meggyőződéssel hitte, hogy a „halálkövet” volt az, „aki” náluk járt azon a nevezetes Szent György-napi éjszakán...

EGY PERC MOSOLY.

Kocavadász: Az én kutyámnak nincsen párja, olyan okos!

Erdész: Látom! Valahányszor uraságod lövése emeli a puskáját, mindig elbujik egy fa mögé.

Paula Wessely

egyetlen ideli filmje

Asszonyfurfang

(Die kluge Marianne)

Attila Hörbiger, Hans Holt, Hermann Thiemig

péntektől hétfőig a soproni Városi Múzeumban!

Hirek mindenfelől

— **SZÓFIABÓL JELENTIK:** A külföldi sajtó egy részében elterjedt az a híresztelés, amely szerint légiúton szállított német csapatok szállták meg Várnát, teljes egészében légből kapott kóhalmány.

— **LAVRISCSEV** szófiai szovjetkötő, aki két héttel ezelőtti jelentésére Moszkvába utazott, máris elhagyta a szovjetfővárost és a hét végére Ankarába várják, ahonnan továbbutazik Szófiába. Moszkvai tartózkodásának rövid tartama nagy meglepetést keltett ankarai szovjetkörökben.

— **BOLSEVISTA RÜPLAPOK DOHÁNYCSOMAGOKBAN.** A Kanári-szigetéről Madridba érkezett hírek mondják, hogy a Kubából Spanyolországba szállított sok dohánycsomagban bolsevista rüplapokat találtak. E rüplapokkal hangulatot próbálnak kelteni Sztalin és Passionaria ismert spanyol kommunista vezetője mellett.

— **AZ ÓPIUMELLENI HARC CAL KAPCSOLATBAN** Nankingban május 1-én hivatal nyílt meg, amelynek feladata az ópiumkereskedelem ellenőrzése, illetve ópium elközbizása lesz. Valamennyi nagyobb vidéki városban fióktételeket állítanak fel.

— **EGYRE EGÉSZSÉGESEBB A NÖVÉNYZET.** A földmivelő társadalom maga állapította meg a századfordulón, hogy a növényzet egész sor ismeretlen betegségben pusztul. Ma már tudjuk, hogy a növényi járványok évente több milliórdos kárt okoznak. A növényjárványok egyre szaporodnak, léptek fel, míg aztán 1930 óta sikerült megtalálni a járványok körököt. Riehm, a berlini biológiai intézet növénytanai kutatóállomásának igazgatója most kimutatta, hogy sikerült az európai burgonyát, búzát, gyümölcsöt és erdőt megmenteni a pusztulás elől. A tudomány egyszerűen kiirtotta a gombák, férgek vagy baktériumok sok-sok fajtáját, megkínnyította a növényzet táplálását s ezzel módot adott arra, hogy a hatszáz esztendő múlva növényzet nélkül maradó területnek jóslat Európa továbbra is termékeny és hasznosítható lehessen. 600 év múlva, ha a tudomány nem vette volna fel a harcot érte, a növényzet teljesen eltűnt volna Európából...

— **ELVESZETT ÉS UJRA MEGKERÜLT 30 MILLIGRAM RÁDIUM.** Amszterdami jelentik: Groningen egyik kórházában izgalmas kutatást rendeztek, mert 30 milligramm rádium eltűnt. A rádiumot az ottani radiológiai intézetből kérték kölcsön és kezelés után a levett kötszettel együtt bedobták a központi fűtés kályhájába. Mikor a tévedést észrevették, a három apró csőben lévő rádiumot már sehol sem találták, mert a kályhát akkor kitisztították. Nem maradt más hátra, az összes szemétszállító hajókat át kellett kutatni. Amszterdamban ugyanis, akárcsak Velencében, hajók szállítják a szemetet a sok csatorna által átszelt városban. Végre naphosszat tartó keresés után megtalálták a pótolhatatlan értéket jelentő csövecskéket. E 30 milligramm rádium a groningeni radiológiai intézet egész rádiumkészletének fele.

CYRIL FALLS, az „Illustrated London News” című angol heti folyóirat katonai szakértője óva inti a szövetségeket a derűlátó optimizmustól, a kisebb német szövetségek magatartását tekintve. — Dr. Falls azon a véleményen van, hogy azok továbbra is a németek oldalán fognak harcolni. Legyenek óvatosak a szövetségek táborában, nehogy a saját propagandát ámfításainak áldozatává váljanak. Egyébként a magyar parasztok sohasem rajongtak a kommunizmusért. Ők voltak azok, akik legelső sorban fellábadtak Kun Béla ellen és vetették véget bolsevista forradalmának. Így számolni kell azzal, hogy a magyarok továbbra is fegyveres támogatást nyújtanak a németeknek, hogy a szovjet előretöréseit megakadályozzák. Nyíltan bevallhatjuk, hogy Délolaszország jelenlegi sorsa nem hat bátorítást a magyarokra és románokra. Inkább saját határainknál hűsölni, mondják a magyarok és románok, semhogy saját országaik hadszíntérre váljanak. Nem lenne semmi értelme saját magukat elámitani és az adott tényeken túl tenni magukat.

— **LADE KÖZSÉGBEN,** Drontheim város határában április 11-én este szokatlan természeti szerencsétlenség történt. Földcsuszamlás következtében lesüllyedt 150 méter hosszúságban a közűs fűtőcsője. Néhány kisebb ház és kunyhó, valamint egy éppen az úton haladó teherautó eltűnt a mozgásba jött földrétegek között, amelyek helyenként hét méter mély szakadékokat képeztek. Négy házat ki kellett üríteni, mivel az út mentén épültek. Nincs jelentés még arról, hogy a szerencsétlenség követelt-e emberáldozatot.

— **BERLINI JELENTÉS** mondja, hogy a Wilhelmstrasse sajtóértekezletén felvetették a balti államok önálló kormányának és új alkotmányának kérdését. A válasz az volt, hogy ez a kérdés pillanatnyilag nem időszerű. Egyelőre az a fontos, hogy a szovjetorszok ne hatoljanak be a balti államok területére. A Wilhelmstrasse szószólója utalt arra, hogy ésszel és lett csapatok együtt harcolnak a németekkel s hogy ezek az ésszel és lett katonák országuk címerét viselik zubbonyukon. Ez is mutatja, hogy saját népiükért harcolnak. A harc értelmét világossá teszi az a körülmény is, hogy külön ésszel és lett kötelékek vesznek részt a küzdelemben saját zászlójukkal.

— **TREVISOBAN ÖTEZER EMBER** veszítette életét. Velencéből jelentik: A velencei tartományban fekvő Treviso középkori város, amelyet nagypénteken bombáztak az amerikai repülők, az olasz légierő hatóságok megállapítása szerint Olaszország legsúlyosabban bombázott városa. A 35.000 lakost számláló városban egy ház sem maradt épen. Attól tartanak, hogy a támadás ötezer ember életét követelte. Trevisóban egyetlen katonai célpont sem volt.

— **VIGYÁZZUNK!** Az angol-szász gépekről robbanó cigarettát, mérgezett szappant, robbanó cipőkrémet dobott is szórtak a Magyarországi területén.

— **BERLINI TÁVIRAT SZERINT** a Wilhelmstrasse szóvivője megállapította, hogy Benes és Stalin legutóbbi táviratváltása a legkevésbé sem érdekes. Benes táviratokat küldözget és rádióbeszéléseket mondogat; ez a hivatása és van hozzá bőven ideje. A politika valóságában Benes csak figura Sztalin sakkjáráján és semmi egyéb.

— **AZ ELMULT TÉLEN KÖZÉPNORVÉGIÁBAN VOLT A LEGNAGYOBB HIDEG.** Az elmúlt télen Európában a legnagyobb hideget a középnyorvégi Tinselt helyiségben mérték. A hőmérő 52 fokra süllyedt a fagypontra. Tinselt általában Európa egyik legzordabb éghajlatú pontjának számít. Három évvel ezelőtt itt 53 fokos hideget jegyeztek fel.

Az angol-amerikai légítámadás a szerb főváros, Belgrád ellen a következő okokból figyelemre méltó: 1. Az ellenséges propagandát azt állította, hogy a rövid Jugoszlávia elleni hadjárat folyamán a német légierő a földdel tette egyenlővé ezt a várost. Miért bombázták akkor most Belgrádot? Csak azért, hogy a romokat atomizálják? 2. Az ellenséges propaganda azzal vádolja Németországot, hogy a Belgrád elleni légítámadások annak idején éppen husvét idejére estek s így sok ezer áhítatos templombjáró életét oltották ki. Az angol-amerikai légiműveletek azonban csudálatos képpen éppen az orthodox egyház husvétünnepének első és másodnapján támadta Belgrádot. 3. Belgrád fővárosa a szövetségesek egyik formális szövetségének, fővárosa egy oly országnak, melynek egykori kormányát Londonban a szerbek, horvátok és szlovének egyedül törvényes kormányának ismertek el. 4. Az angolok és amerikaiak a német nagyvárosok elleni légiterrorral mindig átváltoztatták, hogy ezzel akarják azokat a pusztításokat és rombolásokat megfosztani a német légierő okozott állítólag Varsóban, Rotterdamban és Belgrádban. Belgrádnak a németek általi állítólagos szétrombolását és elpusztítását az amerikaiak most avval boszulták meg, hogy a várost még egyszer elpusztították. 5. Aki Belgrádot látta a németek által való elfoglalása után és most az angol-amerikai légioffenzíva után újból megtekintette, az tudja, hogy a Jugoszlávia elleni hadjárat folyamán a német légítámadások csak katonai célpontokra korlátozódtak, a város maga alig szenvedett károkat. Ha azonban Belgrád a háború végén romokban hever, úgy ez egyenesen a angol-amerikaiak számlájára írható.

EGY PERC MOSOLY.

— Milyen ital készül a szilvából?
— Szilvórium!
— És az almából?
— Almárium!
*
— Hirtelen
— Pincér, már félórát várok a hirtelensülthez!
— Kérem, uram, a hirtelensült elkészítéséhez legalább negyven perc kell.

Algiri katonai körökben

úgy tudják, hogy a legközelebbi napokban Giraud tábornok csapatait teljes mértékben beolvasztják de Gaulle tábornok haderejébe, tekintettel arra, hogy de Gaulle most már az egész disszidens francia haderő főparancsnokává nevezte ki magát. A giraudista és gaullista haderő eddig különálló két kötelék volt, a katonák más zsoldot kaptak az egyik és más, a másik hadseregben s különböző volt az ellátás is. A giraudista haderő katonáinak a beolvasztás során fel kell esküdniük de Gaulle-ra. A giraudista tiszték közül de Gaulle csak keveset akar átvenni. A beolvasztásra kerülő giraudista haderő létszámát 35-40 ezer főre becsülik. Algiri katonai körökből származó más hír szerint visszatért Algirba azoknak a gaullista tiszteknek első csoportja, akik Moszkvában háromnapos kiképző tanfolyamon vettek részt. A szovjetkövetség külön fogadást adott tisztjeikre s a fogadáson a szövetségesek tisztjei is jelen voltak. A nemzetközi dandár volt tagjairól van szó.

NAPOLYBA

szovjetországi gazdasági kiküldetés érkezett, hogy Badoglioval Dél-Olaszországból a Szovjetunióba irányuló kivitelekkel tárgyaljon, egyúttal pedig megbeszélje a szovjetországi állami tőkének részvételét a délolaszországi ipar kiépítésben.

BADOGLIO

új kormányt alakított. Az új kormányban Badoglio megtartotta a miniszterelnöki és külügyministeri tiszteket, Benedetto Croce tárcanélküli miniszter, Sforza gróf szintén tárcanélküli miniszter lett. Helyet foglal a kormányban Eugenio Reali kommunista is, aki a gazdasági tárcát tölti be. Úgykörübe tartoznak a munka-, jövedelem- és élelmiszerelosztási ügyek.

AZ EGYIK DUBLINI LAP

megállapítja, hogy a finnek bárcsen cselekedtek, amikor nem fogadták el a Szovjet békefeltételeit. A finnek tudják, hogy ezek a békefeltételek nem mások, mint a tába csomagolt felhívás a feltétel nélküli megadásra. A bolsevikok azért követelték a finn hadsereg leszerelését és azért szerveztek bolsevista lázadást, hogy azután Finnországot bekebelezék.

HAGGENMACHER HENRIK

a Gyosz. elnöke, miután elnöklő választásának időtartama lejárt lemondott az elnökségről.

Felsődunántúli HÉTFO.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Kardos Árpád.
Németországi főmunkatárs:
Farsky Tibor.
Kiadja Fidelitas Lapkiadó
Vállalat kft.
Nyomatott:
vargyasi Máté Ernő
könyvnyomdájában, Sopron.